

**SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY IM. KAWALERÓW ORDERU UŚMIECHU
W TANOWIE**

**PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
ROK SZKOLNY 2020/2021**

Opracowanie: Ewa Klaus, Danuta Łączny – Październik, Ewa Piotrowska, Barbara Krzywicka, Agnieszka Chmiel

„Dziecko chce być dobre. Jeśli nie umie – naucz. Jeśli nie wie – wytłumacz. Jeśli nie może – pomóż.”

Janusz Korczak

Niniejszy program wychowawczo - profilaktyczny opracowano na podstawie:

1. Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59, Dz.U. z 2019 r. poz. 1078, Dz.U. z 2020 r. poz. 910).
2. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r., poz. 356).
3. Obwieszczenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2020 poz. 1309)
4. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 czerwca 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartej w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 2017, poz. 1117).
5. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomani (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249, Dz.U. 2020 poz. 1449).
6. Obwieszczenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowego sposobu realizacji w szkołach środków towarzyszących o charakterze edukacyjnym, które służą prawidłowej realizacji programu dla szkół oraz upowszechniają wśród dzieci zdrowe nawyki żywieniowe (Dz.U. 2020 poz. 1302).
7. Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r., poz.1154).
8. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych umysłowo oraz niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2015 r., poz.1113).
9. Konwencji o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. - Dz. U. z 23 grudnia 1991 r. Nr 120, poz. 526

10. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach Dz.U. 2020, poz. 1386
11. Wytycznych Ministra Edukacji Narodowej, Ministra Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego dla publicznych i niepublicznych szkół i placówek od 1.09.2020r. z dn. 05. 08.2020 r.
12. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania oświaty w związku z zapobieganiem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U.2020 r., poz. 1389).

PODSTAWOWE KIERUNKI POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA na rok 2020/2021 odnoszące się do naszej placówki

1. Wdrażanie nowej podstawy programowej w szkołach ponadpodstawowych ze szczególnym uwzględnieniem edukacji przyrodniczej i matematycznej. Rozwijanie samodzielności, innowacyjności i kreatywności uczniów.
2. Wdrażanie zmian w kształceniu zawodowym, ze szczególnym uwzględnieniem osób dorosłych.
3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno-pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.
4. Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.
5. Działania wychowawcze szkoły. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.

DEFINICJA WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

Mówiąc o profilaktyce i wychowaniu w kontekście pedagogiki specjalnej mamy na myśli tworzenie odpowiednich warunków edukacyjnych i wychowawczych, zmierzających do zapobiegania różnym zjawiskom mogącym prowadzić do ograniczenia sprawności organizmu lub jego dysfunkcji (Dykcik, 1998). W pracy z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną wychowanie staje się równoważne z nauczaniem, a w niektórych momentach nawet ważniejsze niż zdobycie przez uczniów określonych wiadomości.

Wychowanie jest to proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełnej dojrzałości w pięciu obszarach: intelektualnym, fizycznym, psychicznym, społecznym i duchowym. Celem wychowania realizowanego w placówce jest uczeń/wychowanek dojrzały na miarę swoich możliwości z uwzględnieniem fazy rozwojowej, w której się znajduje. Cel ten osiągnąć jest w drodze działań wychowawczych, gdzie wychowanie należy rozumieć jako proces wspierania ucznia/wychowanek w rozwoju.

Profilaktykę należy rozumieć jako interwencję wzmacniającą, korygującą i uzupełniającą wychowanie. Jest to proces wspomagania człowieka, w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczanie i likwidowanie czynników, które blokują prawidłowy rozwój i zaburzają zdrowy styl życia.

ZASADY WYCHOWANIA

W SPECJALNYM OŚRODKU SZKOLNO – WYCHOWAWCZYM IM. KAWALERÓW ORDERU UŚMIECHU W TANOWIE

Podstawową zasadą, na której oparto system wychowawczo - profilaktyczny w SOSW im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Tanowie, jest akceptacja ucznia z niepełnosprawnością intelektualną jako pełnowartościowego człowieka. Praca wychowawcza nauczycieli i wychowawców opiera się na następujących zasadach szczegółowych, których przestrzeganie tworzy właściwy klimat wychowawczy całego, szeroko rozumianego procesu edukacji:

1. Zaakceptowanie ucznia wraz z jego ograniczeniami. Traktowanie wychowanka jako podmiotu wychowania i uwzględnianie jego całokształtu jego możliwości, ograniczeń, potrzeb i oczekiwań, liczenie się z jego zdaniem i szanowanie jego praw, zwłaszcza prawa do rozwoju we własnym tempie oraz pomaganie mu w dokonywaniu przez niego wyborów.
2. Zapewnienie bezpieczeństwa osobistego, a także ochrony zdrowia psychicznego i fizycznego uczniów.
3. Tworzenie warunków niezbędnych dla wszechstronnego rozwoju każdego ucznia, do rozwijania indywidualnych zainteresowań i uzdolnień.
4. Przygotowanie uczniów i wychowanków do samodzielnego życia na miarę ich indywidualnych możliwości psychofizycznych.
5. Działania profilaktyczne uzupełniają oddziaływania wychowawcze. Zapewnienie spójnej organizacji wszelkich działań i zajęć prowadzonych w klasach i grupach wychowawczych.
6. Właściwa organizacja procesu wychowawczego. Analizowanie podejmowanych działań wychowawczych i wynikających z nich zmian w funkcjonowaniu dziecka. Przestrzeganie zasady systematyczności i konsekwencji we wszelkich podjętych działaniach jako warunku prawidłowego przebiegu procesu wychowania.
7. Głównym partnerem w pracy z wychowankiem jest rodzina. Rodzice uczestniczą w realizacji programu – wychowawczego, a oddziaływania domu, szkoły, internatu i środowiska społecznego są skoordynowane. Uwzględnianie potrzeb, możliwości i oczekiwań tych osób, tak by nie czuły się przeciążone i aby nie prowadziło to do działań sprzecznych z przyjętym modelem wychowania. Podejmowanie działań obiektywnie realnych i akceptowanych przez rodzinę dziecka.
8. Wdrażanie uczniów do życia społecznego. Podejmowanie działań w oparciu o powszechnie uznane w naszej kulturze zasady etyczne, takie jak: uczciwość, poszanowanie dla własnej i cudzej godności oraz dla dóbr materialnych i kształtowanie u wychowanków

stosownie do ich możliwości rozwojowych postaw takich jak: odpowiedzialność, obowiązkowość, prawdomówność, szczerść, niesienie pomocy potrzebującym, koleżeńskość.

Wzmocnienie wychowawczej roli szkoły wymaga opracowania wielu dokumentów uwzględniających kierunki oddziaływań szkoły. Jednym z takich dokumentów jest program wychowawczo – profilaktyczny. Opisuje on w sposób całościowy wszystkie treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Oddziaływania wychowawcze opracowane są dla uczniów Szkoły Podstawowej oraz Szkoły Przysposabiającej do Pracy i realizowane będą podczas wszystkich zajęć szkolnych oraz w grupach wychowawczych w ramach pracy Ośrodka. Program wychowawczo-profilaktyczny przeznaczony jest do realizacji przez wszystkich wychowawców i nauczycieli we współpracy z psychologiem, pedagogiem, logopedą, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami ośrodka, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy i grup wychowawczych. oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Szkoła i nauczyciele stają się ogniwem wspierającym i uzupełniającym rodzinę w dziedzinie wychowania. Pedagodzy w bezpośrednim kontakcie rozwijają wśród uczniów postawy sprzyjające dobremu funkcjonowaniu w rodzinie. Dlatego też niniejszy program wychowawczo – profilaktyczny zakłada realizację zadań wspierających rodziców w realizacji ról rodzicielskich. Kierunek działań wychowawczych musi być zgodny z wolą rodziców i kierunkami polityki oświatowej MEN jakie zostały przedstawione powyżej. Realizacja Programu wychowawczo – profilaktycznego zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele i wychowawcy kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości na drugiego człowieka, wskazują jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia, wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dostarczają wiedzy o dobrym i zdrowym życiu, dają osobiste wsparcie.

CELE WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE

Cele i kierunki oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych realizowane są w toku:

- Codziennych zajęć dydaktycznych i wychowawczych w oparciu o indywidualne programy edukacyjno - terapeutyczne oraz ramowe rozkłady programowe dla klas i grup wychowawczych, a także podczas wszelkich uroczystości wynikających z Ośrodkowego kalendarza imprez.
- Działań informacyjno - edukacyjnych skierowanych na kształtowanie postaw, wartości i umiejętności prozdrowotnych, poprzez skuteczne wykorzystanie programów profilaktycznych i udziału w konkursach profilaktycznych.
- Działań alternatywnych polegających na organizowaniu zajęć sportowych, artystycznych, pozalekcyjnych, społecznych, wolontaryjnych, wdrażających uczniów do aktywnego i twórczego trybu życia.

- Działań interwencyjnych, gwarantujących pomoc: pracy indywidualnej z dzieckiem i rodziną, interwencje wychowawcze w szkole i domu rodzinnym dziecka, wsparcie pedagogiczno – psychologiczne, organizowanie zajęć wspierających rozwój i korzystanie z pomocy specjalistów.
- Działań dotyczących profilaktyki w okresie występowania pandemii wirusa COVID – 19.

I. Cele ogólne:

1. Wszechstronny rozwój osobowości wychowanka (rozwój fizyczny, emocjonalny i intelektualny, społeczny i duchowy) uwzględniający jego potrzeby i możliwości psychofizyczne, środowiskowe i kulturowe.
2. Rozwijanie dziecka niepełnosprawnego intelektualnie poprzez budowanie jego tożsamości, rozwijanie autonomii i poczucia godności, wdrażanie go do funkcjonowania społecznego oraz do rozumienia i przestrzegania norm społecznych a w szczególności wyposażenie go w takie umiejętności i wiadomości, które pozwolą mu na korzystanie – na miarę indywidualnych możliwości z jego wolności i praw człowieka, a także pozwolą mu na postrzeganie siebie, jako niezależnej osoby.
3. Stworzenie warunków bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego wychowanków na terenie ośrodka oraz promowanie zdrowego stylu życia.

II. Cele szczegółowe:

1. Uczeń porozumiewa się z otoczeniem w najpełniejszy sposób, werbalnie lub pozawerbalnie z wykorzystaniem znanych sposobów porozumiewania się (także wspomagających i alternatywnych metod komunikacji).
2. Uczeń rozumie na miarę swoich możliwości otaczające go zjawiska społeczne i przyrodnicze;
3. Uczeń jest maksymalnie w stosunku do swoich możliwości samodzielny w zakresie codziennego funkcjonowania, zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, samoobsługi, przemieszczania się.
4. Uczeń uczestniczy w różnych formach życia społecznego na równi z innymi członkami danej zbiorowości, znając i przestrzegając ogólnie przyjęte normy współżycia, zachowując prawo do swojej indywidualności.
5. Uczeń posiada rzeczywisty obraz samego siebie w oparciu o pozytywne poczucie własnej wartości oraz umiejętność dostrzegania swoich mocnych i słabych stron. Ma poczucie godności własnej i w stosownych do swoich możliwości granicach może decydować o sobie.
6. Potrafi współpracować z innymi.
7. Potrafi bezinteresownie działać na rzecz środowiska lokalnego.

8. Dbą o własne zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych osób.
9. Uczeń potrafi korzystać z różnych źródeł informacji.
10. Prawidłowo i bezpiecznie korzysta z technologii informacyjno-komunikacyjnej.
11. Uczeń jest kreatywny, realizuje swoje zainteresowania i uzdolnienia i prezentuje je społeczności lokalnej.
12. Uczeń bezpiecznie wypoczywa i organizuje sobie czas wolny przez podejmowanie różnych aktywności.
13. Uczeń jest przygotowany do podejmowania decyzji w zakresie wyboru celowej aktywności po zakończeniu edukacji (w tym w warsztacie terapii zajęciowej, środowiskowym domu samopomocy, zakładzie aktywności zawodowej, zakładzie pracy chronionej, na otwartym rynku pracy), w zależności od indywidualnych predyspozycji, możliwości i ograniczeń;
14. Uczeń zna swoje prawa i obowiązki, korzysta – na miarę indywidualnych możliwości – z jego wolności i praw człowieka.
15. Uczeń zna i stosuje zasady bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych.
16. Uczeń posiada wiedzę o szkodliwości spożywania napojów alkoholowych, palenia papierosów i stosowania środków odurzających w tym dopalaczy.
17. Uczeń przyjmuje właściwą postawę w sytuacjach takich jak: agresja i przemoc, wagary, wyłudzenie, kradzież, wykroczenia i przestępstwa. przedwczesna inicjacja seksualna.
18. Efektywna współpraca z rodzicami w zakresie rozwiązywania zgłaszanych problemów dot. wychowania.
19. Uczeń zna i stosuje zasady prowadzenia zdrowego stylu życia, przestrzega podstawowych zasad higieny, w tym np. częstego mycia rąk z użyciem ciepłej wody i mydła, zasłania nos i usta podczas kaszlu i kichania oraz zachowuje dystans społeczny.
20. Uczeń okazuje szacunek rodzicom, nauczycielom i wychowawcom, kolegom i osobom starszym.
21. Wychowanek szanuje tradycje rodzinne, szkolne, regionalne, państwowe i religijne.
22. Wychowanek docenia piękno przyrody, jest odpowiedzialny za środowisko i swoje najbliższe otoczenie.

III . Metody realizacji celów:

Za podstawową metodę wpajania wychowankom pożądanych sposobów postępowania uznaje się ukazywanie wartości poprzez własne postawy nauczycieli i wychowawców, jako niewerbalną metodę oddziaływania wychowawczego. Prezentowany program został stworzony na podstawie ewaluacji działań wychowawczych i profilaktycznych odbywających się w poprzednim roku szkolnym.

- praktycznego działania,
- imprezy szkolne propagujące tradycję, kulturę i sztukę oraz symbolikę narodową - organizowane zgodnie z obowiązującą procedurą COVID-19,

- wychowanie przez pracę,
- indywidualna praca z uczniem,
- treningi umiejętności,
- system wzmocnień pozytywnych,
- pogadanki i dyskusje,
- konkursy wiedzy i umiejętności
- warsztaty profilaktyczne
- gry i zabawy,
- symulacje,
- różne formy terapii np. terapia behawioralna, arteterapia, hortiterapia, dogoterapia itd.
- techniki relaksacyjne,
- metody komunikacji pozawerbalnej np. Makaton, piktogramy, komunikatory,
- projekty edukacyjne profilaktyczne i promujący zdrowy styl życia,
- eksperymenty i innowacje pedagogiczne,
- pedagogizacja rodziców, warsztaty dla rodziców,
- szkolenia personelu w zakresie wykorzystywania przestrzeni cyfrowej,
- nauczanie zdalne uczniów z wykorzystywaniem dostępnych w przestrzeni internetowej komunikatorów.

KIERUNKI ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH:

Należy pamiętać, że specyfika nauczania i wychowania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną polega na działaniu całościowym, zintegrowanym, opartym na wielozmysłowym poznawaniu otaczającego świata – na każdym etapie edukacyjnym. Mając to na uwadze, należy wyznaczyć następujące kierunki oddziaływań wychowawczych:

Obszar: RELACJE - KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH			
ZADANIA	TREŚCI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	SFERY ROZWOJU
1. Integracja uczniów ze środowiskiem szkolnym.	1. Poznawanie i przypomnienie uczniom podstawowych dokumentów takich jak regulaminy i obowiązujące procedury postępowania: <ul style="list-style-type: none"> – praw i obowiązków ucznia, – wychowanka grup wychowawczych, – Statutu Ośrodka, – Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania, 2. Poznawanie najbliższego otoczenia oraz zapoznanie z personelem Ośrodka przez nowoprzybyłych uczniów. 3. Integracja uczniów w zespole klasowym i grupie wychowawczej poprzez wzajemne poznawanie się i umacnianie więzi koleżeńskich.	nauczyciele wychowawcy psycholog pedagog pracownicy ośrodka	społeczna emocjonalna
2. Budowanie pozytywnych relacji koleżeńskich, zapobieganie agresji rówieśniczej.	1. Rozwijanie umiejętności prawidłowego nawiązywania relacji koleżeńskich, przyjacielskich 2. Uczenie prawidłowej komunikacji i zrozumienia pomiędzy uczniami poprzez słuchanie i mówienie oraz liczenie się z odczuciami innych osób. 3. Kształtowanie umiejętności komunikowania, okazywania i kontrolowania emocji. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania stanów emocjonalnych u siebie i innych osób.	nauczyciele wychowawcy psycholog pedagog pracownicy ośrodka	społeczna emocjonalna

	<p>4. Reagowanie w sytuacjach trudnych emocjonalnie, konfliktowych i niebezpiecznych.</p> <p>5. Rozwijanie umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych.</p> <p>6. Wykorzystanie procedur regulujących sposoby reagowania na trudne sytuacje między uczniami.</p> <p>7. Rozwijanie umiejętności zachowania dystansu społecznego.</p>		
<p>3. Wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia.</p>	<p>1. Rozpoznanie zainteresowań i predyspozycji uczniów nowoprzybyłych do Ośrodka.</p> <p>2. Wspieranie rozwoju ucznia poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – indywidualne podejście do każdego wychowanka, – wdrażanie do samodzielnego wykonywania czynności dnia codziennego i rozwijanie umiejętności samodzielnego jedzenia ubierania się i samoobsługi, – stwarzanie warunków do rozwijania umiejętności i prezentacji uzdolnień na forum klasy, szkoły oraz środowiska lokalnego, – organizację dodatkowych zajęć, konkursów oraz imprez klasowych, – szkolnych, – prezentację osiągnięć uczniów. <p>3. Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie zasobu słownictwa i doskonalenie rozwoju mowy, – uczenie prowadzenia dialogu i wyrażania własnego zdania, – uczenie zdobywania informacji, zadawania pytań, – uczenie przekazywania informacji oraz wyjaśniania swojego zachowania i mówienia o planach, – uczenie budowania komunikatów wieloelementowych, – wdrażanie do komunikowania się z zastosowaniem wspomagających alternatywnych metod komunikacji, – wdrażanie do stosowania form grzecznościowych, 	<p>nauczyciele wychowawcy psycholog pedagog pracownicy ośrodka</p>	<p>intelektualna społeczna emocjonalna</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – uczenie komponowania prostych tekstów takich jak podanie, ogłoszenie, zaproszenie itp. 4. Rozwijanie kompetencji czytelniczych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie działalności biblioteki szkolnej, – głośne czytanie dzieciom, – organizację zajęć i imprez związanych z propagowaniem czytelnictwa, – realizację programów własnych nauczycieli i innowacji pedagogicznych związanych z czytelnictwem. 5. Rozwijanie kompetencji posługiwania się technologią informacyjno - komunikacyjną poprzez <ul style="list-style-type: none"> – umożliwianie dostępu do urządzeń elektronicznych oraz do przestrzeni internetowej, – wdrażanie do respektowania granic bezpiecznego zachowania się w cyberprzestrzeni. 6. Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną. 		
<p>4. Budowanie współpracy między szkołą a rodziną.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie systemu rodzinnego i środowiska, w którym przebywa uczeń. Prowadzenie rozmów, prowadzenie korespondencji, zbieranie informacji dotyczących funkcjonowania ucznia w środowisku domowym od rodziców lub prawnych opiekunów. 2. Przeprowadzanie z rodzicami rozmów indywidualnych na temat potrzeb i postępów ucznia poprzez dostępne komunikatory internetowe. 3. Kierowanie osób potrzebujących do odpowiednich instytucji pomocowych. 4. Współpraca z: ośrodkami pomocy społecznej, sądem rodzinnym, służbą kuratorską. 5. Uświadomienie rodzicom konieczności włączania się do procesu edukacyjnego uczniów. 6. Rozwijanie wśród rodziców świadomości znaczenia rodziny w życiu 	<p>nauczyciele wychowawcy psycholog pedagog rodzice</p>	<p>społeczna emocjonalna duchowa</p>

	<p>człowieka oraz jej potrzeb i praw.</p> <p>7. Kształtowanie szacunku dla wartości i tradycji rodzinnych oraz rozbudzanie potrzeby ich kultywowania.</p> <p>8. Pedagogizacja rodziców i poprzez przesyłanie tematycznych webinarów odpowiadających potrzebom rodziców oraz spotkania z zachowaniem zasad zgodnych z obowiązującą procedurą COVID-19.</p> <p>9. Kształtowanie tożsamości ucznia jako członka rodziny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie rozumienia ról rodzinnych i umiejętności funkcjonowania wg zasad panujących w rodzinie, – rozwijanie umiejętności dbania o relacje rodzinne i porządek w domu, – poznawanie otoczenia domu i uczenie się korzystania z tego otoczenia, – uświadamianie konieczności troszczenia się o zwierzęta domowe. 		
Obszar: KULTURA, WARTOŚCI, NORMY I WZORY ZACHOWAŃ			
<p>5. Kształtowanie postaw społecznych i patriotycznych. Wychowanie do wartości.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie poczucia przynależności do kraju, regionu, narodu. 2. Kształtowanie postawy szacunku do symboli narodowych (flagi, godła, hymnu), religijnych i szkolnych (sztandar, patron, hymn) oraz do bohaterów narodowych. 3. Organizacja i udział w uroczystościach upamiętniających różne wydarzenia z zachowaniem dystansu społecznego i procedury COVID-19. 4. Budzenie patriotyzmu lokalnego, ukazywanie walorów regionu ze szczególnym uwzględnieniem otaczającej przyrody. 5. Kształtowanie postaw proekologicznych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – udział w akcjach ekologicznych, – segregację śmieci i zbiórkę materiałów wtórnych, – opiekę nad przydzielonymi terenami zielonymi i ścieżką ekologiczną. 6. Kształtowanie szacunku do polskiej tradycji i kultury. 7. Tworzenie i pielęgnowanie tradycji szkoły poprzez: 	<p>nauczyciele wychowawcy psycholog pedagog</p>	<p>intelektualna społeczna emocjonalna duchowa</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – kultywowanie ceremoniału szkolnego, – organizowanie imprez klasowych, grupowych i ośrodkowych z zachowaniem dystansu społecznego. 		
6. Rozwijanie wrażliwości moralnej i zachowań sprzyjających samodzielności i odpowiedzialności	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie klimatu wzajemnego poszanowania i tolerancji w kontaktach międzyludzkich. 2. Kształtowanie umiejętności współdziałania i przestrzegania norm współżycia w grupie społecznej. 3. Kształtowanie umiejętności akceptacji samego siebie oraz innych osób. 4. Rozpoznawanie i wyrażanie własnych emocji. 5. Kształtowanie właściwych postaw sprzyjających rozwiązywaniu konfliktów i niwelujących zachowania agresywne wśród uczniów. 6. Sumienne pełnienie obowiązków klasowych, grupowych. 7. Systematyczne doskonalenie nawyków kulturalnego zachowania się w Ośrodku i poza nim poprzez rozwijanie umiejętności zachowania się w miejscach użyteczności publicznej i podczas spożywania posiłków, 8. Wdrażanie i utrwalanie umiejętności utrzymania porządku wokół siebie w klasie, grupie wychowawczej lub podczas wyjazdu <p>Kształtowanie umiejętności oceny własnego postępowania jako zgodnego lub niezgodnego z normami społecznymi.</p>	nauczyciele wychowawcy psycholog pedagog	społeczna emocjonalna duchowa
7. Kształtowanie prawidłowej postawy uczniów wobec pracy, w aspekcie motywacji, kompetencji i zaangażowania w pracę.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaznajamianie z możliwościami podjęcia pracy w zakładach aktywizacji zawodowej dla niepełnosprawnych oraz uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej. Rozwijanie odpowiednich kompetencji do wykonywania tej pracy. 2. Tworzenie warunków do zapoznania się z różnymi rodzajami stanowisk pracy, z różnymi czynnościami pracy oraz organizowanie wizyt studyjnych w zakładach pracy. 3. Nawiązywanie kontaktu z lokalnymi ośrodkami wsparcia oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnością intelektualną i instytucjami promującymi aktywizację społeczną i zawodową tych osób. 	nauczyciele wychowawcy psycholog pedagog	intelektualna społeczna emocjonalna

Obszar: ZDROWIE – EDUKACJA ZDROWOTNA

<p>8. Kształtowanie umiejętności prowadzenia zdrowego stylu życia oraz promowanie go.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie nawyków zdrowego żywienia. Wpajanie zasad racjonalnego i prawidłowego odżywiania się. 2. Stosowanie wszystkich zasad zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wytycznych MZ, GIS i procedurami opracowanymi na potrzeby naszego Ośrodka. 3. Uczenie rozpoznawania daty ważności produktów oraz higieny przygotowywania i spożywania posiłków. 4. Spotkania warsztatowe w ramach „Akademii Zdrowia”. 5. Współpraca z pielęgniarką w zakresie profilaktyki zdrowotnej dotyczącej higieny osobistej: <ul style="list-style-type: none"> – dbanie o higienę intymną (ze szczególnym uwzględnieniem higieny podczas okresu dojrzewania), – zachowanie higieny podczas korzystania z toalety oraz dbanie o czystość w toalecie i łazience, – sygnalizowanie samopoczucia, sygnalizowanie i określanie doświadczanego dyskomfortu lub miejsca dolegliwości bólowych. 6. Promowane zachowań prozdrowotnych uczniów poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – dbanie o schludny wygląd zewnętrzny, – higienę np. mycia rąk, mycia owoców i warzyw, korzystania z czystych naczyń itd., – utrwalanie zasad higieny podczas zachorowania, – rozumienie znaczenia snu oraz odpoczynku, – rozumienie konieczności przeprowadzania badań profilaktycznych – wizyta u lekarza pierwszego kontaktu, stomatologa, ginekologa itp. – rozpoznawanie oznak zdrowia i choroby, – rozwijanie samodzielności w zakresie higieny osobistej. 	<p>nauczyciele wychowawcy psycholog pedagog pielęgniarka szkolna</p>	<p>fizyczna intelektualna społeczna emocjonalna</p>
---	---	--	---

	7. Kształtowanie umiejętności aktywnego spędzania czasu wolnego z zachowaniem wszelkich obowiązujących w czasie pandemii zasad.		
Obszar: BEZPIECZEŃSTWO – PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH (PROBLEMOWYCH)			
9. Rozwijanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i kolegów. 2. Przypomnienie podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny pracy i przeciwpożarowych obowiązujących w pracowniach i na terenie Ośrodka. 3. Organizacja alarmów przeciwpożarowych. 4. Rozwijanie wiedzy i umiejętności w zakresie organizowania pierwszej pomocy. <ul style="list-style-type: none"> – korzystanie z ważnych numerów alarmowych, – wołanie innych ludzi na pomoc, – udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej. 	nauczyciele wychowawcy psycholog pedagog	intelektualna społeczna
10. Bezpieczeństwo wychowanków w Ośrodku i poza nim.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie umiejętności dostrzegania czynników i sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu ze strony innych osób i środków chemicznych. 2. Doskonalenie umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych (dotyczących siebie i innych): <ul style="list-style-type: none"> – uczenie się właściwego zachowania w relacjach z innymi ludźmi, zwłaszcza wynikających z procedur COVID-19. – uczenie się prawidłowego zachowywania się w środkach komunikacji, – uczenie się prawidłowego zachowywania się w ruchu miejskim, w terenie , po zmroku, – uczenie się rozpoznawania i rozumienia znaków drogowych, symboli, oznaczeń w różnych miejscach, – poznanie i dróg ewakuacyjnej i jej oznakowania, – prawidłowe reagowanie na polecenia nauczyciela. 3. Rozwijanie świadomości zagrożeń związanych z cyberprzestrzenią. Ograniczanie wpływu mediów na zachowanie uczniów. 	nauczyciele wychowawcy psycholog pedagog pracownicy ośrodka policja, straż pożarna, straż miejska, żołnierz ratownik medyczny lekarz	intelektualna społeczna emocjonalna

	4. Kształtowanie prawidłowych zachowań w sytuacjach niebezpiecznych takich jak: burze, pożar, atak terrorystyczny, korzystanie z drogi, konieczność udzielenia pierwszej pomocy, korzystanie z kąpieli, zabaw podczas wypoczynku letniego, zimowego i świątecznego itp.		
11. Bezpieczeństwo korzystania z urządzeń technicznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie umiejętności posługiwania się i korzystania z zaawansowanych urządzeń technicznych i elektronicznych zgodnie z ich przeznaczeniem. 2. Wdrażanie do korzystania z odzieży ochronnej i innych elementów chroniących. 3. Nauka bezpiecznego obsługiwanie urządzeń RTV i AGD ułatwiających życie codzienne (radio, telewizja, odkurzacz, suszarka do włosów, kuchnia mikrofalowa, zmywarka, pralka korzystanie z kalkulatora itp.). 4. Nauka korzystania z karty płatniczej i bankomatu. 	nauczyciele wychowawcy psycholog pedagog pracownicy ośrodka	fizyczna intelektualna społeczna
12. Zapobieganie podejmowania przez wychowanków zachowań ryzykownych typu: <ul style="list-style-type: none"> – palenie tytoniu, – używanie alkoholu, – używanie środków psychoaktywnych w tym dopalaczy – nadużywanie leków. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpowszechnianie wśród uczniów i rodziców wiedzy na temat zagrożeń wynikających z używania środków chemicznych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – prezentacje filmów edukacyjnych, – zajęcia warsztatowe, pogadanki, prelekcje. 2. Kształtowanie nawyków przeciwstawiania się zagrożeniom (nikotynizmowi, alkoholizmowi, narkomanii, dopalaczom i innym substancjom psychoaktywnym) poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – ukazywanie wpływu środków odurzających na życie i zdrowie człowieka i społeczeństwa, – naukę umiejętności odmawiania. 3. Organizacja działań w ramach Światowego Dnia Rzucania Palenia oraz związanych ze Światowym Dniem Bez Nikotyny. 4. Współpraca z instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień. 5. Współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną. 	nauczyciele wychowawcy psycholog pedagog	fizyczna intelektualna społeczna emocjonalna

<p>13. Zapobieganie podejmowania przez młodzież zachowań ryzykownych typu: wczesna inicjacja seksualna, higiena osobista i intymna.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie świadomości na temat funkcjonowania i budowy własnego ciała. 2. Poznawanie zmian zachodzących w okresie dojrzewania. 3. Kształtowanie nawyków higienicznych i dbania o zdrowie. 4. Kształtowanie umiejętności dbania o schludny wygląd. 5. Uświadamianie uczniom zagrożeń wynikających z zawierania przygodnych znajomości i kontaktów seksualnych. 6. Kształtowanie kultury życia psychoseksualnego. 	<p>nauczyciele wychowawcy psycholog pedagog pielęgniarka szkolna</p>	<p>fizyczna intelektualna społeczna emocjonalna</p>
<p>14. Zapobieganie nieprawidłowym zachowaniom podczas korzystania z technologii informacyjno – komunikacyjnej.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadamianie uczniom i rodzicom zagrożeń płynących z korzystania z technologii informacyjno – komunikacyjnej. 2. Uświadamianie konsekwencji umieszczania w przestrzeni internetowej swojego wizerunku oraz danych osobowych. 3. Wdrażanie do przestrzegania etykiety oraz regulaminów korzystania z portali społecznościowych. 4. Wdrażanie do zachowania bezpieczeństwa przy korzystaniu z sieci internetowej, zwracanie uwagi na wirusy, nieodpowiednie treści, niebezpieczne wiadomości, wyłudzenie danych poufnych, fałszywe sklepy, osoby poznane w sieci, hejt. 5. Kształtowanie umiejętności obsługi komputera zgodnie z jego przeznaczeniem: <ul style="list-style-type: none"> – uczenie się i doskonalenie obsługi komputera – korzystanie ze standardowych i specjalistycznych urządzeń peryferyjnych i programów; – uczenie się rysowania i malowania na ekranie z wykorzystaniem podstawowych funkcji przybornika edytora graficznego (np. Paint); – uczenie się tworzenia prostych pism użytkowych (np. listów, ogłoszeń, podań) z wykorzystaniem edytora (np. Word lub edytory piktogramów); – uczenie się obsługi prostych gier edukacyjnych; – uczenie się korzystania z przeglądarek internetowych; – uczenie się obsługi skrzynki pocztowej – wysyłanie i odbieranie e-maili. 	<p>nauczyciele wychowawcy psycholog pedagog</p>	<p>intelektualna społeczna emocjonalna</p>

SPODZIEWANE EFEKTY/SYLWETKA ABSOLWENTA

Uczeń w wyniku oddziaływań wychowawczych:

• Prawidłowo funkcjonuje w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym.• Troszczy się o dobre imię swojej rodziny, rozumie pełnią w niej rolę i docenia jej wartość.• Potrafi współdziałać w grupie, współpracuje z rówieśnikami.• Zna i potrafi zastosować się do obowiązujących norm społecznych.• Prezentuje postawę szacunku do tradycji, symboli narodowych i religijnych.• Odróżnia dobro od zła w oparciu o ogólnie przyjęty system wartości.• Przestrzega zasad kulturalnego zachowania w miejscach publicznych.• Komunikuje się w dostępny dla siebie sposób. Stosuje podstawowe zasady związane z komunikowaniem się.• Stosuje w życiu codziennym zachowania przyjazne środowisku.	• Dbą o zdrowie i prowadzi higieniczny tryb życia.• Postępuje zgodnie z przepisami i wprowadzonymi procedurami bezpieczeństwa w czasie pandemii.• Jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, potrafi dostrzec i nieść pomoc ludziom potrzebującym.• Właściwie reaguje na pojawiające się problemy i sytuacje trudne, wie gdzie szukać pomocy, nie ulega destrukcyjnym wpływom.• Respektuje przepisy bezpieczeństwa, unika zagrożeń i potrafi przeciwstawić się negatywnym wpływom środowiska.• Jest tolerancyjny i ze zrozumieniem traktuje różnice między ludźmi wynikające z ich uzdolnień i możliwości.• Jest samodzielny na miarę własnych możliwości.• Dokonuje świadomych, realnych wyborów w różnych sytuacjach społecznych.• Nabył podstawowe nawyki czytelnicze.• Prawidłowo korzysta z urządzeń elektronicznych.• Nabył umiejętności czynności pracy na miarę swoich możliwości i zainteresowań.• Szanuje pracę swoją i innych ludzi.

STRATEGIA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNA OŚRODKA

Wychowanie to proces wspomagania wychowanka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełnej dojrzałości w pięciu podstawowych sferach: intelektualnej, fizycznej, psychicznej, społecznej, emocjonalnej i duchowej.

Proces ten składa się z czterech podstawowych elementów:

- wspomagania – to, czego powinien doświadczyć uczeń, aby rozwijać się prawidłowo.
- kształtowania – to, czego powinien doświadczyć uczeń, aby przyjąć oczekiwane postawy i wartości za własne.
- zapobiegania – doświadczenia zapobiegające zakłóceniom w rozwoju w przyszłości.
- korygowania – to, czego powinien doświadczyć uczeń, aby skorygowane zostały jego dysfunkcje.

Realizacja programu ma charakter teoretyczny i praktyczny. Treści programowe przekazywane są różnymi metodami w zależności od możliwości uczniów (np. tworzenie i wykonywanie prac plastycznych za pomocą różnych technik, np.: prezentacje prac uczniów na wystawach szkolnych, imprezach okolicznościowych, grach i zabawach).

Skuteczność realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego zależy od integracji oddziaływań wychowawczych, domu rodzinnego, szkoły i grup wychowawczych oraz przestrzegania wszystkich obowiązujących procedur. Innym ważnym aspektem sukcesów wychowawczych jest stworzenie przez nauczycieli i wychowawców atmosfery życzliwości i zrozumienia wobec specyficznych potrzeb i możliwości uczniów.

SPOSOBY EWALUACJI PROGRAMU

Ewaluacja ma na celu stwierdzenie, czy pod wpływem zastosowanych działań osiągnięto cel, a mianowicie zmianę postawy ucznia wobec danego problemu. Ewaluacji podlega cały program. Poszczególni nauczyciele i wychowawcy dokonują i odpowiadają za ewaluację treści programowych podczas swoich zajęć z dziećmi i młodzieżą.

Do ewaluacji programu posłuży:

- analiza przeprowadzonych zajęć, imprez, konkursów i konsultacji ze specjalistami,
- analiza dokumentacji osiągnięć dydaktycznych uczniów (IPET, ocena opisowa, wywiad, wielospecjalistyczna ocena funkcjonowania, dokumentacja Zespołu Wychowawczego), wpisów w dziennikach lekcyjnych dotyczących realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego w poszczególnych klasach i grupach wychowawczych.
- obserwacja i ocena zachowań uczniów w różnych sytuacjach,
- wytwory pracy uczniów,
- zebranie opinii od nauczycieli i wychowawców.

W pracy z dziećmi i młodzieżą z niepełnosprawnością intelektualną, cele wychowania i nauczania traktujemy łącznie, określając je także jako cele edukacji lub cele rewalidacji. Głównym zadaniem Ośrodka jest szeroko rozumiana rewalidacja uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym, która przyczynia się do ich wszechstronnego rozwoju na miarę indywidualnych możliwości każdego ucznia. Oddziaływania wychowawczo-profilaktyczne opracowane są dla przedszkola, uczniów szkoły podstawowej i szkoły przysposabiającej do pracy wchodzących w skład ośrodka i realizowane będą podczas wszystkich zajęciach szkolnych oraz w ramach pracy Ośrodka. Niniejszy program przygotowuje ich do codziennego życia tak, by byli samodzielni na miarę swoich możliwości, zaradni w prostych sytuacjach życiowych, umieli sterować własnym zachowaniem i by mogli uczestniczyć w życiu społecznym.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny zapewnia spójność oddziaływań wychowawczych rodziców i nauczycieli oraz pozwala określić kierunek pracy wychowawczo-profilaktycznej placówki w trakcie realizacji programu.

Załączniki do programu:

1. Kalendarz imprez na rok szkolny 2020/2021.
2. Lista kół zainteresowań i zajęć pozalekcyjnych.
3. Lista zajęć realizowanych w ramach projektów 8.3 i 8.6
4. Zestaw procedur wprowadzonych w Ośrodku w czasie pandemii koronawirusa COVID – 19.